

Szerkesztés: Szemere
 Kiadóhivatal: Szemere
 Sándor régens-u.
 Sörgöncim: „Dél.”
 Telefonszám: 137.

ALBÁCSKA

Előfizetési árak:
 Egy óra - 10 dinár
 Negyedévre 30 dinár
 Félévre - - 60 dinár
 Egyes szám ára:
50 PARA.

Novisad-Ujvidék, 1922. febr. 25

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 38. szám. SZOMBAT

Ki törődik

ma a politikusokon kívül Genuával, a genuai konferenciával, ahol állítólag mankókat akarni adni a béna, nyomorék Európának, mert így talán inkább vonzolhatja magát a szenvedések országútján. Politikusok, diplomaták, miniszterek és újságok találgatják, hogy milyen eredménye lesz Genuának? Hoz-e megkönnyebülést, meghozza-e a várva-várt gazdasági talpraállást. megszünteti-e a szünni nem akaró drágaságot? Vagy talán nem lesz ennek sem más jelentősége, mint minden más résznek abban a tában, amelynek első neve Versailles volt. Folytatása lesz annak a műnek, amely már három év óta akar rendet teremteni Európában és megszüntetni a háborus viszontagságot és a béke keserűségének emlékét. Mit hoz Genua? Ez izgatja ma a külügyminiszteriumok urait. Tartsuk meg, vagy halasszuk el kérdezik egymástól London és Páris s ahogy a két metropolis igent vagy nemet mond, úgy beszél utána egész Európa. Dolgoznak megfeszített erővel, szakértők jönnek-mennek, diplomaták tanácskoznak, ezt nem szabad vitatni, arról kell beszélni, folytonos erjedés, folytonos lötés-futás táviródróton vagy express vonaton s mindez csak azért, hogy márciusban menjenek-e Genuába vagy csak áprilisban.

A nagy tömeg, amely messziről nézi ezt a számára érthetetlen izgalmat, nem tudja megfogni az okát. Hát mi bajuk van azoknak, akik olyan nagyon a szívükön viselik, hogy egy héttel előbb vagy később mennek-e az olasz tenger pálmás városába. A kívülállók csak azt érzik, hogy minden ilyen segélyezési akció amely Európa viszonyait akarja szanálni, újabb bajok kuforrása. A drágaság nem csökken, hanem emelkedik, a valuta zuhanását csak sietteti a sok támogatás. A folytonos izgatottság csak rontja az általános helyzetet. A nép csak azt látja, hogy a liszt és hus ára napról-napra emelkedik, ruhát, cipőt évszámra nem vásárolhat, mert utolsó filléreit is kenyérre költi. Nem bizik ez Genuában semmitsem. Nyílt szemekkel nézi az események folyását és látja, hogy azokkal az eszközökkel nem lehet gyógyítani, amelyekkel Genuában akarják szerencsétetni Európa lakosságát. A hibát nem ismerik még fel világosan, csak sejtik hol van, de a következmények minden súlyosságát ők viselik. Ez egyszer majd elveszi a kedvüket a hallgatástól, beszélni kezdenek és rámutatnak az okra, a hibára, legyen az akár Szentpétervárott, vagy Moszkvában, akár Londonban vagy Párisban.

Az összes tisztviselők kapnak drágasági pótlékot

Havonta 30 millió dinár segély — Április elsején három havi összeget kapnak a tisztviselők

Beograd, február 24. (Eredeti távirat) A demokrata-párt ma délután ülést tartott. Davidovics beszámolt a miniszterközi értekezletről, amelyen Marinkovics, Krszelja, Kumanudi miniszterek vettek részt. A miniszterközi értekezleten tárgyalták a Szerbián és Montenegrón kívül levő tisztviselők drágasági pótlékát. A miniszterek megállapodtak abban, hogy az összes tisztviselők számára utalnak ki segélyt. Eszerint a tizenkettedekről szóló törvényjavaslatba a

következő pótlás jön: Minden tisztviselő részére kifizetik a segélyt olyképen, hogy április elsején megkapja a január, február és március havi részt, azután pedig minden hónapban. Ezt a pótlékot a százmillió dináros hitelből fedezik egyelőre. A drágasági segély havonként 30 millió dinárt tesz ki. E határozat arra bírta dr. Demetrovics Jurajt a horvát tartományi főnököt, hogy már beadott lemondását visszavonja.

Izgalmas jelenetek a parlamentben

Megszavazták a március-április havi tizenkettedet

Beograd, febr. 24. (Eredeti távirat) A parlament mai ülése előtt nagy érdeklődés mutatkozott a képviselők körében. Körülbelül 200 képviselő volt benne a teremben, amikor dr. Ribár Iván negyedtizenkettőkor megnyitotta az ülést. Hosszu idő után ma Trumbics dr. is megjelent a nemzetgyűlésen.

Kumanudi Koszta dr. pénzügyminiszter szólal fel elsőnek. Gaslar és Srskin képviselőkkel polemizál, akik korrupcióval vádolták meg a tartományi pénzügyi tisztviselőket. Kumanudi ezt erélyesen visszautasítja. Tagadja, hogy a beruházási kölcsönt elhasználták volna. Az 500 millió dinár a bankokban van, melyek ezért kamatot fizetnek az államnak. Kéri a parlamentet szavazza meg a tizenkettedet, nehogy fönnakadás álljon be az ország közigazgatási menetében.

Markovics Láza dr. igazságügyi miniszter Voja Lázics állításait cáfolja, melyeket a sequestrált vagyonokról mondott. A vagyonok sequestrálása és ennek végrehajtása törvény szerint történt. Ezután azon hadikárpótlás felhasználásáról beszélt, amelyet Németországtól kapunk. Ezt a károsultak között fogja az állam elosztani. Elismeri, hogy a hadikárpótlás ügye nem ment elég gyorsan, de azért nem lehet a kormányt hibáztatni.

Vojislav Lázics a következő szónok, bár csak 5 percig van joga beszélni és az elnök erre figyelmezteti is, folytatja beszédét. Második felszólítás után az elnök megvonja tőle a szót.

Erre nagy láрма tört ki. Az agrárpárt tiltakozik az elnök rendelkezése ellen. Dobognak a padlón és öklükkel verik a padot. Segítségükre mennek a jugoszláv klub tagjai is. Az elnök azon-

ban nem adja meg a szót Lázicsnak, mire az agiárpárt és a jugoszláv klub egy része tüntetőleg elhagyja a termet. A zaj elültével dr. Miladinovics Zsarkó postaügyi miniszter védi rövid beszédben a rosszortját ért támadást. Szlavko Sertyerov az utolsó szónok, kéri a parlamentet fogadja el a tizenkettedről szóló törvényjavaslatot.

Az elnök ezután elrendeli a szavazást melynek eredménye 117 szavazat a javaslat mellett és 11 ellene. A tizenketted ellen szavaztak a szocialisták, néhány Korosec párti és dr Trumbics.

A délutáni ülést 5 órakor nyitja meg Ribár elnök. A ház áttér az interpellációkra. Az első interpelláló Mihailó Sztajics agrárpárti képviselő kérdést intéz a hadügyi és pénzügyminiszterhez Vaszics ezredesnek a bécsi katonai missio vezetőjének ismert panama ügyében.

Kumanudi pénzügyminiszter hosszabb beszédben válaszol az interpellációra és részletesen beszámol az egész afférről.

Vaszics hadügyminiszter azt mondja, hogy Vaszics ezredest állásától felfüggesztették és vizsgálatot indítottak ellene.

Ezután Sztoján Protics és Momcsiló Ivanics terjesztik elő interpellációjukat. Kérdik a miniszterelnököt, van-e tndomása arról, mi módon requiráltatta el a Demokrácija című lap szerkesztőségi helyisége céljaira a Szent Száva egyesület tulajdonát képező házat? Van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy a Demokrácija a ház felét drága pénzért albérletbe adta.

Marinkovics belügyminiszter kijelenti, hogy a rendőrségnek nincs semmi köze a requiráláshoz és nem segítette ebben a lapot.

Ezzel az ülés véget ért.

Általános sztrejk Lizabonban.

Bécs, február 24. (Eredeti távirat) Lizabonban proklamáltak az általános sztrejket, tiltakozásul a kormány politikájával szemben. A külföldi képviselők biztonsági rendszabályokat sürgetnek. A helyzet annyira zürzavaros, hogy bizonyosra veszik valamely idegen hatalom beleavatkozását. A kikötőben ma megjelent egy angol cirkáló.

A kereskedők külföldi tartozásai

Beograd, február 24. (Eredeti távirat.) A parlamenti pénzügyi bizottság mai ülésén folytatták a kereskedők külföldi tartozásainak rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslatnak a bizottságban igen heves ellenzék van és valószínű, hogy a bizottságban megbukik.

Tőzsdei árfolyamok:

Beograd, febr. 25. Márka 38.50, osztrák korona 1.50, lei 60.85, leva 52.50, Newyork 79.50, Prága 139.4, Berlin 38, Bécs 1.31. Bukarest 61.50, Szofia 54.50, Budapest 11.85.

Zürich: Nyitás. Berlin 234, Budapest 74, Newyork 511, Milano 2575, Prága 885, Zágráb 155, Varsó 14, Bécs 14 bélyegzett osztrák korona 9.

Budapest, február 24. Zárlat, Napoleon d'or 2650, Font 3690, Sokol 1185-1195, Dinár 835-845, Dollár 688-698, Frank 6350, Lengyel márka 20, Lei 513-523, Lira 3490, Márka 327, osztrák korona 10.50-11.50, Rabel 51.

London: 3100, Milano 3500, Berlin 320-330, Newyork 690-70, Páris 6350, Prága 1180-1195, Bécs 10.50-11.50, Zagreb 210-220, Zürich 13.750.

Értékpapírok: Magyar hitel 1975, Osztrák hitel 790, Dóllvasut 1650, Államvasut 4925, Papír 2675, Afrikai 2575, Róma 2410, Nasici 18.000, Szlavonia 1470, Gauzdaubius 38.500, Köszén 11.700, Salgó 5775.

Noviszádi terménytőzsde kivételével jegyzeti február 24-én Bácskai buza 79-80 kg 2% Novisza vidéki kereslet 1820, bánati buza 78 kg 2-3%, Kikinda vidéki kérés 1800, romániai zab indiai perítésben kérés 1250, bánati új tengeri becskerekli perítésben kérés 1330-1335, bulgáriai tengeri beogradai perítésben májusi kérés 1340, új fehér bab ab Bácska kérés 1200, búkkönymag ab Bánát kérés 2150, nullás liszt zsákkal ab Bánát kérés 2400, főzölliszt zsákkal ab Bánát kérés 2300, buza korpa ab Szlavonia kérés 980, sózott zsálonna ab Bácska 7000. *Irányzat szilárd.*

-TÜZIFA-

kemény és puha, azonnal házhoz szállítható

„BALKAN-BAKOVSKY“

bizományi raktárból Novisad, Vasut u. 16. - Telefon 79. 2415 2-2

Társ.

Jól bevezetett, fűszer- és gyarmatáruban működő szerb ügynöki és bizományi iroda Novisadon térszt keres, ki megfelelő tőkével rendelkezik az üzlet nagybanteránu fejlesztéséhez. 2404-2-3

Levélbeli érdeklődések **„Biztos jövő“** címűre, SCHMOLKA hirdetésai irodába Nov sad, Futcska ul. 24 küldendők.

Bukaresti tárgyalások

Bukarest, febr. 24. Eredeti (távirat.) Sándor király tegnap a Cotroceni kastélyban ebédelt a királyi családdal. Ebéd után sétalovaglást tett Mariora hercegnővel. Délután 5 órakor kihallgatáson fogadta Pasics és Nincscics külügyminisztert.

Sándor király Ferdinánd királyt ki-nevezte a 21. gyalogezred tulajdonosává.

Bukarest, február 24. (Eredeti távirat.) Tegnap délben Pasics miniszterelnök, Nincs külügyminiszter, Bratianu

román miniszterelnök, Duka román külügyminiszter, Deverka cseh követ és Finiszki lengyel követ megbeszélést tartottak amely alkalommal véglegesen megállapították a genuai konferencián való részvételt.

Pasics és Nincscics megegyezést létesítettek Bratianuval és Dukával a román-jugoszláv határkiigazítást illetőleg. E szerint Jugoszlávia Loku, Gaj és Jam községeket kapja meg Romániától.

10 nap mulva 50 vagon tüzelőfa érkezik Ujvidékre

Eredményes tárgyalások Beogradban és Zagrebben

Ujvidék, febr. 24. (A Délbácska munkatársától.) A jelek szerint hamarosan lezárulnak az ujvidéki tüzelőfa-ügy aktái. A hatóság közbelépése teljesen kielégítő eredménnyel járt, ami nagyrésztben Tapavica tanácsos érdeme, aki fáradságtalan buzgalommal munkálkodott közre az akuttá vált falnség megszüntetésén. A Beogradban lefolytatott tárgyalások eredményeként három, zárt borítékba csatolt rendelettel néhány nappal ezelőtt Tapavica tanácsos Zagreba utazott, hogy az ottani vasutigazgatóságnál a szükséges vagonokat megszeresse, miután a vasutigazgatóság körletében kb. 500 vagon, ujvidéki kereskedők által megrendelt tüzelőfa hevert elszállítatlanul.

Ismeretes, hogy a fakereskedők és a hatóság ankéjén annak idején elhatározottak, hogy a kereskedők a szállítási nehézségek megszüntetésére kiküldött háromtagu bizottság utazási költségének fedezésére 10.000 koronát tartoztak deponálni a város házipénztárában. A kereskedők azonban hirtelen okokból kifolyólag azt az összeget nem fizették be, dacára annak, hogy a tüzfaiállítás biztosításának ez lett volna az első feltétele. A kereskedők nagy részének úgy látszik, még a legsürgősebb napokban sem volt sürgős, hogy megrendelt és állomásokon heverő fájuk leszállítsassák. Az ankét határozatát csak egy cég tartotta magára nézve kötelezőnek, amely belátva a helyzet súlyosságát, cselekedett is.

Tapavica tanácsos elulazása előtt

a 10.000 koronát a Dimitrije Bjelic és Keller cég deponálta a város házipénztárában.

A cégnek 312 vagon tüzelőfája hevert elszállítatlanul a boszniai Prijedor állomáson, s a történetek után természetesen, hogy legelsősorban ennek a cégnek a kívánságai fognak kielégülni. A Hollender és társa fakereskedő cégnek ugyanezen állomáson 25, míg a Brača Krajsevics cégnek egy másik boszniai állomáson 150 vagon fája hevert hónapok óta a szállítás minden reménye nélkül.

Tapavica tanácsosnak zagrebi tárgyalásainál Dr. Ottó Franges egyetemi tanár és Jossip Predarec horvát országgyűlési képviselő, a Padics-párt főtitkára voltak segítségére. Közbenjárásuknak és támogatásuknak köszönhető részben, hogy a zagrebi vasutigazgatósággal folytatott tárgyalások rövid idő alatt teljes eredménnyel végződtek. Tapavica tanácsos még Zagrebben telefonértesítést kapott, hogy a boszniai Prijedor állomáson (két nappal ezelőtt) már megkezdtek a rakodást.

Hétlőn 30 vagon indítanak utba Prijedor állomásra. Tapavica tanácsos kijelentése szerint 10 napon belül mintegy 50 vagon fa fog beérkezni Ujvidékre.

A szállítás most már zavartalan egymásutánban fog lefolyni, s így remélhető, hogy két héten belül teljesen megszűnik a tüzfaiállás.

Radikális demokrata tárgyalások. Horvátország közigazgatási fölosztása

Beograd, február 24. (Eredeti távirat.) A radikális és demokrata párt horvátországi képviselői tegnap este bizalmas megbeszélést tartottak, amelyen Horvátország közigazgatási felosztásáról tárgyaltak. Az értekezleten a következő képviselők vettek részt; a demokraták részéről Pribicevics, Wilder, Lukinics, Budiszávlyevics, Angyelinovics és Alexander Popovics, a radikálisok részéről: Csedá Kosztics, Jovan Kockar és a szerémi képviselők.

A demokratáknak az volt a javaslata, hogy Daruvár, Noska és Pakrác helységeket csatolják Zagreb megyéhez. Ezt a radikálisok ellenezték mert ők

azt akarják, hogy Szlavonia területe minél kiterjedtebb legyen. A konferencia eredménytelenül végződött.

Beograd, február 24. (Eredeti távirat.) A radikális párt ma délelőtt ülést tartott Andrics Vlada elnöklete alatt. Az ülésen Horvátország közigazgatási felosztásáról tanácskoztak. Az ülés igen élénk volt, határozatot azonban nem hoztak, mert kevés képviselő volt jelen. Délután folytatták a megbeszéléseket s bár a képviselőket alkalommal nagyobb érdeklődést tanúsítottak az ülés iránt, megegyezés még sem jött létre.

Zavargások Dubrovnikban

Beograd, február 24. (Eredeti távirat.) Tegnap nagy tüntető népgyűlés volt Dubrovnikban (Raguza) a horvát blokk ellen. A tüntetők és ellentüntetők között heves összeütközésre került a sor. A csendőrség gyenge volt a rend helyreállítására, úgy hogy a katonaság

segítségét kellett igénybe venni. Splitben nagy elkeseredést szültek a dubrovnikai események. A lakosság vasárnap nagy tiltakozó gyűlést fog tartani a horvát blokk ellen. Egész Dalmáciában nagy az izgatottság a horvát blokk magartása miatt.

A magyarországi egységes párt megszervezése

Budapest, febr. 24. (Eredeti távirat.) Az Egységes párt csütörtök esti értekezletén Bethlen miniszterelnök kifejtette azon meggyőződését, hogy csak az egységes párt garantálja a jövőben a nyugodt kormányzást és parlamenti munkát. A most meginduló választási küzdelemben az ország sorsa dől el. Kéri a pártot, hogy semmi körülmények között ne engedjék meg, hogy az ellenzéknek veszélyt hínó törekvéssel az egységes párt tagjai között visszavonást keltsenek. Ő a pártba nem azért jött be, hogy megbontsa, hanem, hogy megerősítse azt. A pártnak volt képviselő tagjai a választások során támogatni kívánja. A pártot úgy képzeli el, mint a jövő nagy pártjainak törzsét, melynek ki kell egészülni a múltban szerepet játszott férfakkal is. A pártnak nem demagogiával és ígéretesekkel kell győzelemre jutnia, hanem komoly politikai programmal. Ajánlja, hogy a párt elnökekül nagyatádi Szabó Istvánt, társelnökekül Gaál Gasztont, alelnökekül pedig sokorópátkai Szabó István, Rubinek Istvánt, Meskó Zoltánt, Fay Gyulát, Szíji Bálintot és Gömbös Gyulát választották meg és hogy intézőbizottságot is válasszanak. A miniszterelnök indítványát egyhangulag elfogadták. Ezután nagyatádi Szabó István beszélt, ki azt mondta, hogy a jövő politikájának legnagyobb kérdését abban látja, ami elválasztja az embereket, tudnillik az, hogy vannak, akik puccsal és vannak, akik puccs nélkül akarnak Magyarországnak királyt adni. Azután egységre és összetartásra buzdította a párt tagjait és hangsúlyozta, hogy bizalommal viseltetik a miniszterelnök iránt.

Budapest, febr. 24. (Eredeti távirat.) Politikai körökben beszéltek, hogy a kormány három külön rendeletben fog intézkedni a választások kiharásáról. Az első rendelet a választójogi elvet fogja precizizálni, a második a választási eljárást ismerteti, a harmadik pedig a kerületek új beosztását fogja tartalmazni. A csonka kerületeket a szomszéd kerületekből fogják kiegészíteni.

Budapest, febr. 24. (Eredeti távirat.) A holnapi minisztertanácsban dől el a választójogi kérdés és főleg, hogy a titkosság kérdésében milyen álláspontot foglal el a kormány. Az előjelek szerint a minisztertanácsban Klebelsberg eredeti javaslatának lesz többsége, mely a fővárosban a lajtetomos és titkos, a nagyobb városokban szintén a titkos a közösekben ellenben a nyílt szavazást tervezi. A titkosságra vonatkozó tárgyalások nagyatádi Szabó és a miniszterelnök közt még nem fejeződtek be és azt ma folytatják. Nagyatádi Szabó a titkosság mellett van. Az új rendelet valószínűleg már hétfőn jelenik meg. A kerületek beosztásánál nagyobb változások lesznek, mert azokat, amelyekben huszeznél több választó van, megosztják.

Az olasz kormányválság.

Róma, február 24. (Eredeti távirat) A kormányválság még tart. A király tegnap a Giolitti-párti Factat bízta meg a kormányalakítással, de a jelek szerint kísérletei eredménytelenül fognak végződni, mert Giolitti kardhordszóját látják benne.

Hindenburg képviselőjelölt.

Berlin, február 24. (Eredeti távirat) A kancellár a legközelebbi napokban megkezdi tárgyalásait a pártokkal, hogy előkészítse a választásokat. A jelöltek között emlegetik Hindenburgot, sőt a volt német trónörökös is.

Poincaré és Lloyd George Boulogneban.

Lille, február 24. (Eredeti távirat) A boulognei prefektúra a külügyminisztériumtól értesítést kapott, hogy Poincaré és Lloyd George szombaton Boulogneban fognak tanácskozni.

Lloyd George és Poincaré találkozása

L o n d o n, február 24. (Ered. táv.) Az alsóházban Lloyd George kijelentette, hogy a dolgok bizonytalan állása következtében nem bocsáthatja vita alá a genuai konferencia programját. Az alsóháznak később módjában lesz a programról és a konferenciáról véleményt nyilvánítani.

L o n d o n, február 24. (Ered. táv.) Lloyd George szombaton reggel elutazik és Boulogneban vagy Calaisban találkozik Poincaréval és még az nap este visszautazik Londonba.

H á g a, február 24. (Eredeti táv.) Az „United Press” diplomáciai levelezője jelenti Párisból, hogy Magyarország elfogadta a meghívást Genuába és ott teljesen tárgyilagos meghallgatásra fog találni. Azonban megfogják értetni Magyarországgal, hogy a nagyhatalmakra nézve csakis az állam teljes konsolidációja nyújthat biztosítékot arra nézve, hogy az engedmények és megállapodások, melyeket az állammal kötöttek, megtarthatók lesznek. Megértetni fogják továbbá, hogy minden kísérlet, mely Károlyt vagy a Habsburgház más tagját közvetlenül vagy közvetett módon nyíltan vagy alattomban trónra igyekszik juttatni, a legnagyobb ellenállást váltja ki nemcsak a szomszéd államoknál, hanem a nagyantant államainál is. A levelező ezen értesüléséhez hozzáfűzi, hogy helyes azon vélekedés, hogy az antant ezen

felfogása Benesnek Párisban és Londonban folytatott tárgyalásaira vezethető vissza.

R ó m a, február 24. (Eredeti táv.) A kormány közölte, hogy a kormányválság következtében a genuai értekezletet elhalasztják és a szövetségesekkel egyetértésben fogják az értekezlet újabb időpontját megállapítani.

L o n d o n, február 24. (Ered. táv.) Lloyd George és Poincaré találkozása egészen bizalmas jellegű lesz és azon hosszabb fejtegetésekbe nem fognak bocsátkozni. Még nem biztos, hogy a két miniszterelnök hol találkozik, mert Lloyd George intenciója volt, hogy Calais vagy Boulogne kerüljön a találkozás színteréül szóba, mert ezzel félre akarta vezetni a francia sajtót. Csak az biztos, hogy a találkozás francia területen lesz.

Róma, február 24. (Eredeti távirat) A Stefani-ügynökség jelenti: Az olasz kormány a kormányválság miatt szükségesnek tartja fontolóra venni a genuai konferencia elhalasztását és ezt körtáviratban tudatta az értekezletre meghívott kormányokkal. Az olasz kormány ugyanekkor érintkezésbe lépett a szövetséges kormányokkal, hogy velük egyetértésben megállapítsa a konferencia összehívásának új időpontját. Az értekezlet előkészítése természetesen megszakítás nélkül tovább folyik.

Küzdelem az alkohol, vérhaj és tuberkulózis ellen

Dr. Markovics Lázár a közegészségügyi minisztérium BBB osztályának főnöke nyilatkozik a népszerű előadásokról — Az ujvidéki Pasteur intézet Az erdeli iskola működése — A gyermek otthon — Az anyák felvilágosítása

Ujvidék, febr. 24. (A Délbácska munkatársától) A közegészségügyi minisztérium BBB osztálya nagy propagandát fejt ki a pusztító népbetegségek legyőzésére, illetőleg a közönség felvilágosítására. Rendszeres előadásokat tartanak, ahol népszerű és mulattató módon a legkomolyabb tudományt ismertetik meg a hallgatósággal. Munkatársunk ma felkereste **dr. Markovics Lázárt** az egészségügyi osztály főnökét, aki a közegészségügyi előadásokról a következőket volt szives mondani:

— A nagyközönségnek szánt tudományos előadásokat kétféle rendszer szerint tartják meg: az egyik a német, a másik az amerikai. A német rendszer tisztán tudományos alapon taglalja az egyes betegségeket és bemutatja azoknak különféle stádiumait. Ez precíz és pontos munka de nem a mi közönségünknek való. Mi egyszerű emberek részére tartunk előadásokat és a nagy tömeg megnyerésére és érdeklődésére nem alkalmas a száraz tudományos előadás.

Mi már kezdetől fogva népszerű formában ismertettük meg a tudományt a közönséggel, hogy ez érdekes, mulattató, de egyúttal hasznos is legyen számára. Ilyen módon akartuk megnyerni a népet, amely nagyon megkedvelte az előadásainkat és azt sűrűn látogatta. Az amerikai módszert kiegészítettem színházi előadásokkal, ahol a tuberkulózis, vérhaj és alkohol pusztító hatásait mutattuk be. A legutóbb is adtak elő egy szindarabot, amely a montenegrói és hercegovinai népiéletből merített népiéleteket vitte színpadra. Ezek az egészséges gondolkodásu hegyilakók agyonköveték azokat akik a háború alatt gyáván viselkedtek én azt átdolgoztam úgy, hogy az erkölcsstelen életüket pusztították el. Amerikában is megteszik ezt oly módon, hogy az erkölcssteleneket, iszákosokat és fertőző bete-

geket internálják, hogy ne tudjanak házasodni és így tovább terjeszteni a bajt. A társadalomra káros elemeket pedig operáció útján teszik alkalmatlanná a fajszaporításra.

Mig tehát Montenegroban talán embertelen módon, addig Amerikában humanusan igyekeznek a társadalmat megszabadítani a káros elemektől. A cél azonban mindkét helyen ugyanaz.

Ezen népszerű előadások keretébe vonjuk be a higiéné terjesztését. Továbbra is ezen az uton fogunk maradni, mint amely a legjobbnak bizonyult. A legnagyobb sikert mi értük el. Ismerve a nép lélekrajzát ily módon véltem egyedül megoldhatónak a tudomány népszerűsítését. Ezek az előadások teljesen ingyenesek, igaz, hogy ez tekintélyes pénzbe kerül, de az eredmény biztos. Egy előadás rendezése több ezer koronába kerül. Az ország többi közegészségügyi osztályai is ezt a módszert honosították meg, amit én kezdeményeztem és a színházakban tartanak előadásokat. Ezen kívül ismeretterjesztő filmeket is mutatunk be. Sajnos a filmekre nem vigyáznak eléggé és így hamarosan tönkremennek. Az Odseknek harminc filmje és 15—16000 vetítésre alkalmas diapositívja van.

— Milyen intézkedéseket tesz az Egészségügyi osztály az alkohol pusztításal ellen?

— Az alkohol ellen még speciális plakátokat is készítettünk. Eszközövel festőművész éppen most fejezett be egy művészi festményt, amelyet sokszorosítani fogunk és a plakátokat a középületekben elhelyezzük. A kép egy részeg embert ábrázol, amint egy ifjút csábít az alkohol élvezésére. A részeg mögött ott áll a vigyorgó halál és örül, hogy újabb áldozat jön a birodalmába.

— A Pasteur intézet mikor fog megnyitni?

— Az intézet vezetője jelenleg külföldre utazik, Bécs, Budapest, Prága és Bukarest intézetét fogja meglátogatni és ezenkívül a szükséges felszereléseket beszerezni. Az épület még nincs kész, bár februárig be kellett volna fejezni, de nem lehetett, a folytonos rossz idő miatt. Az épület már tető alatt van, de még messze van attól, hogy használni lehessen. Az építkezés befejezésére és a felszerelésre az előirányzott összeg nem elégséges és újabb pénzre lesz szükség, amit a minisztérium valószínűleg ki is fog utalni. Az intézet részére a kórház területén épült a külön pavillon.

— Az erdei iskola működésére vonatkozólag mit mondhat az osztályfőnök ur?

— Az erdei iskolába szegény és betegségre hajlamos gyermekeket veszünk fel. A tantervet valamivel megrövidítettük és a fősúlyt arra fektetjük, hogy a gyermekek testét ellenállóbbá tegyük mindennemű kórral szemben. Vigyázunk arra, hogy a gyermekek, nagy súlyt fektessenek a tisztaságra. Hét turnusba osztottuk őket és naponta egy turnus fürdik az ártyú fürdőben. Állandó testgyakorlást végeztünk velük a szabadban. Az új budgetbe felvettünk egy tornatanítót, aki svédturnára tanítja őket. Nyáron a strandon épült pavillont használjuk az iskola céljaira és strand igazgatóság is rendelkezésünkre bocsátotta az ott levő svéd tornaszereket. A mostani téli idő miatt szünetel a tanítás az erdei iskolában, azonban remélem, hogy március elsején ismét megkezdhetjük.

— Hogyan működik a gyermekotthon?

Es az intézmény is nagyszerűen bevalt. Sajnos a szűk hely lehetetlenné teszi, hogy az eredeti terv szerint járjunk el. Az volt a célunk, hogy a munkában levő anyák gyermekeit itt helyezzük el. Ezt akkor valósíthatjuk csak meg, ha elég pénz áll rendelkezésünkre. Mostan főleg a fiatal anyákat oktatjuk ki arra, hogyan kell táplálni a csecsemőket és hogyan ellátni. Eleinte ugyan kevesen látogattak el, de most a vezetőorvos dr. Dima már alig győzi a munkát.

Nagy munkát végzünk a nép felvilágosítása érdekében és remélem, hogy, nem eredménytelenül.

Dr. Markovics Lázár ezen szavai maguk is igazolják azt az emberfeletti munkát, amelylyel a közegészségügyi osztály meg akar birkogni az emberiség legnagyobb ellenségeivel: az alkohollal, vérhajjal és tuberkulózissal. Az eddig elért eredmény már is fényesnek mondható és a jövőben, ha anyagiak nem fogják akadályozni a működését még pozitívabb eredményeket fog felmutatni.

Állandó hadseregek veszedelmet rejtenek magukban.

London, február 24. (Eredeti távirat) A felsőházban lord Newton tiltakozott a szövetségesek azon követelése ellen, hogy a magyar hadsereget önkéntes jelentkezés alapján szervezzék meg, mert ez súlyos pénzügyi terhekkel sújtja Magyarországot. Lord Curzon külügyminiszter erre kijelentette, hogy semmi okát nem látja annak, hogy Magyarországnak a mai állapotában nagy állandó hadseregre volna szüksége. Az önkéntes jelentkezés rendszere éppen arra való, hogy elhárítsa a nagy állandó hadseregek fentartásának veszedelmét. Különben sem lehet megengedni, hogy a békeszerződések rendelkezéseitől eltérjenek.

A színein konvent elhalasztása.

London, február 24 (Eredeti távirat) De Valera a színein-párt konventján bejelentette, hogy a pártvezérek a konventnek három hónappal való elhalasztásában egyeztek meg, hogy a londoni egyezmény aláíróinak idejük legyen az ir szabadállam alkotmányának kidolgozására.

Tapavicza tanácsos nyilatkozata az agrárreformot előkészítő-bizottság munkájáról

Ankét Zagrebban — A program — A bizottság be fogja járni Bácskát, Bánátot, a Szerémséget és Szlovéniát

Ujvidék, febr. 24. (A Délbácska munkatársától.) Az agrárreform végrehajtása súlyos problémája az államnak, amelynek megoldása a háború óta vajudik. Az agrárreform-minisztérium rendeletét alapján eddig csak a dobrovoljacok kaptak földet, de a kérdésnek ezen a részén történi megoldása sem járt azzal az eredménnyel, amelyet várt lehetett volna. A rendeletek, amelyek nem eléggé nyugalmas időkben születtek meg, sok szempontot figyelmen kívül hagytak, úgy hogy a kérdés részleges megoldása után az agrárreform ügye még ma is, a maga teljes egészében nyitott kérdésnek tekintendő és annak vehető mindaddig, míg az agrárreform végrehajtását törvényhozás uton nem rendezik.

A törvénytervezet előkészítésének munkáját az az ötös bizottság végeli, amelyet erre a célra alakított az Országos Közgazdasági Tanács. A bizottság tagjai: dr. Tapavicza Gyókö ujvidéki városi tanácsos, dr. Orsó Frangés egyetemi tanár, Jossip Predarec országgyűlési képviselő, a Radics párt főtitkára, Jurics egyetemi tanár és Ivan Jankovics földbirtokos, ismert nemzetgazdász. Tapavicza tanácsos zágrebi tárgyalásai alatt a bizottság egy ankétet tartott, amelyen az alábbi programot állították össze:

Az agrárreform

A mezőgazdasági tanács referatuma

I. jogi rész: (Előadó dr. Tapavicza)

a) Történelem.

b) A törvények szabályok leírása. Intenciók. Összehasonlítás a csehszlovákkal és románial agrártörvényekkel. A németországi, osztrák, bolgár és görög agrártörvények.

II. Az SHS állambeli földbirtokreform megvalósításának jogi része.

A) Műszaki rész: (Előadó dr. Frangés egyetemi tanár.)

B) Általános rész.

C) Példák az agrárreform végrehajtásáról és annak következményei:

a) Bácskában és Bánátban. (dr. Tapavicza)

b) Szerémsben és Verőce megyékben. (dr. Jurics).

c) Zagorjében és Zagreb megyében. (Predarec képviselő).

d) Szlovéniában. (Lach).

Tabelláris kimutatás arról, hogy mennyit termeltek a nagybirtokosok azelőtt, a mennyit a produkció a földbirtokreform végrehajtása után.

III. A gyűjtött adatok áttekintése.

a) a mezőgazdasági produkció — a buza, állatállomány, bor, gyümölcs stb. fölöslegének kivételére nézve.

b) a mezőgazdasági iparra vonatkozólag.

c) az állam pénzügyeire nézve.

1) az adó, kivittl vám, egyedárusítások, valutacsés.

2) az elvett földek megváltási összege, hitel a telepitőknek.

d) az állam szociális struktúrája: dobrovoljacok, a nagybirtokok szövetkezete és tisztviselőik, a falusi proletariátus telepítésének szaturációja, az ipari munkások szükséglete.

e) a hadsereg ellátása (lovak, élelem, bor)

f) a városok ellátása, az élelmiszerek drágulása, az ipari munkások napszáma, az általános drágaság.

g) előterjesztések és határozatok.

Felkeresünk ez ügyben dr. Tapavicza tanácsost, aki a zagrebi ankét eredményéről s az ötös bizottság további munkaprogramjáról a következőkben nyilatkozott a Délbácska munkatársa előtt:

— Az agrárreformok kérdését hónapok óta tanulmányozom s szándékom azt történelmi fejlődésének egész terjedelmességében bemutatni. Vizsgálódásaim a legrégibb időkig nyulnak vissza s a kérdés fejlődését nyomon követtem a legújabb időkig. Éppen ezért, amint láthatja, a kérdés történelmi részének én vagyok az előadója az Országos Közgazdasági Tanács által a kérdés tanulmányozására kiküldött ötös bizottságban. Ez az agrárreformot előkészítő bi-

zottság néhány nappal ezelőtt ankétet tartott Zagrebban, amelynek célja volt az ismertetett program megállapítása.

A bizottság még ebben az évben be fogja járni Bácskát, Bánátot, a Szerémséget és Szlovéniát,

hogy mindenütt, a helyszínen szerzett tapasztalatok alapján alkosszon magának véleményt a földreform megvalósítását illetőleg.

A bizottság munkáját a tavasszal fogja megkezdeni s aprilisban alighanem Ujvidék lesz a kintülő pontunk.

— A rengeteg munkával előreláthatólag ez év végére fogunk csak elkészülni s ebben segítségünkre lesz az agrárreform minisztérium által hozánk beosztandó laspektor, aki a bizottság titkári teendőit fogja ellátni. Tapasztalataink és végzett tanulmányaink alapján összeállított s a földbirtokreform végrehajtására vonatkozó javaslatunkat az állam költségén nyomtatott törvénytervezet formájában az Országos Közgazdasági Tanács elé terjesztjük, amely akkor, ha azt nem kifogásolja, be fogja nyújtani a parlamentnek letárgyalás végett.

Eddig tartott a tanácsos nyilatkozata arról a súlyos és nagyfontosságú kérdéssről, amelyet a háború befejezte óta veszedelmesen sürgető és állandó aktualitása dacára sem sikerült megoldani a kormányoknak. Az agrárreform-törvényt előkészítő ötös bizottságba delegáltak személye, szakismerete és alkossága garanciák arra vonatkozólag, hogy a készülő törvényt be fogja váltani a hozzá fűzött reményeket. A munka eredményét mindenesetre az egész ország közvéleménye várja azzal az érdeklődéssel, amely joggal előzi meg egy milliók érdekelt érintő ügy letárgyalását.

Ausztriában ismét száz százalékos drágulás várható

Megduplázzák a dohány, posta és vasut árát

Bécs, febr. 24. (A Délbácska tudósítójától.) Az osztrák kormány ma bocsátotta ki a bankjegykimutatást, mely szerint a bankjegyforgalom január 23-án 203 016 000 000 koronát tett ki. Most a kormány a szükséglet fedezése érdekében közölte az osztrák pártokkal hogy egy új pénzügyi tervezeten dolgozik, amelynek keresztülvitele elengedhetetlen feltétele annak, hogy Ausztria a külföldi hatalmaktól kilitásba helyezze hiteleket tényleg meg is kapja. A kormány új pénzügyi tervezete természetesen ismét az állami monopóliumok árszám emelésével jár, ami előreláthatólag az egész vonalon az élet lehetetlen megdrágulását fogja ismét előidézni.

A kormány tervezete szerint ugyanis fel fogják emelni az italadót, meg fogják duplázni a dohánymonopóliumot, a posta-, táviró- és telefondíjakat. Ezzel összeköttetésben a vasuti tarifa emeléséről is volt szó, holott a február 1-én életbelépett háromszoros emelés a vasuti forgalomnak harmadrésére való csökkenését idézte elő. Ezenkívül a kormány számít arra, hogy a fölöszzámu állami hivatalnokokat elbocsátja. Ha az emelkedés ellenére is még bizonyos deficit mutatkozna a költségvetésben, akkor a kormány kénytelen lesz egy belső kölcsönhöz folyamodni. Kétségtelen, hogy a kormány ezen terve Ausztriában ismét a legnagyobb drágulást fogja előidézni, mert majdnem valamennyi élelmiszert a külföldről importálják és már csak egymagában a vasuti tarifa felemelése is az életet rettenetesen meg fogja drágítani.

— Dalestély. Aki remek hárfajátékban és szép énekben gyönyörködni akar, az jöjjön a szombatn este a „Frohslan” által a Sloboda szálloda nagyteremben tartandó táncal egybeköltött dalestélyre.

HIREK

NAGYSZERŰ

kabát volt rajta prémgallérral és bársonybéle-
sel. A keztyűje direkt fényüzési alannak volt
mondható és antilopbeteles cipője fölött lakkos
kalucsni ragyogott. Az arca puha párnákkal
volt kabéllva, amelyből két derűs, nyugalmas
szem pislogott reám. A kezem a vatta lágy-
ságot éreztem egy pillanatig. Ő volt a bősze-
gység, akireh késsé elfogódva és illő tisztelettel
intézetem a kérdést: miért emelkedik minden-
nap 20 koronával a buza? Széleden és meg-
ériőn mosolygott, azután ezt mondta:

— Maga egy laikus fiam, azt látom, de
azért talán sikerül megmagyaráznom ezt az ér-
melkedést. Tudja, mi az a hossz és mi az a
bessz? Nem? Akkor rendben van. Ez így van:
ha Csehországban esik a buza ára, akkor
Ujvidéken emelkedik. Ellenben, ha Romániában
emelkedik a buza, akkor természetesen itt is
emelkedik. De vannak más esetek is. Az
természetes ugye, ha az egyik oldalon esik, ak-
kor a másik oldalon emelkedik. Például, ha
Hollandiában esik az eső, akkor itt emelkedik
a buza. Azt még én is tudja, hogy ott igen
sűrűn esik. Na? Ugye, ez világos? Nem kell
mindent rosszat gondolni nálunk. Önnek tud-
nia kell, hogy a nemzetközi piac áralakulásaira
befolyással bír minden világesemény. Ha pél-
dának okáért a norvég partokon egy hering-
halászat nem végződik a kellő eredménnyel,
akkor már a washingtoni konferencia határo-
zásai relatíve egészen másképpen foghatók föl-
őly értelemben, hogy az új japán páncélos flotta
vízreboasztása milyen irányban fogja befolyá-
solni a Pó völgyi szalmakalapkészítést, amely-
nek összefüggése a Sioux indiánusok nemzeti
táncának egyes figuráival ma már letagadha-
talan tény. Na látja! Tegnap ezért emelkedett
a buza 20 koronával. Ez a hossz... Hosszúra
nyúlik a vásárlók orra... Az áralakulást ezer
féle körülmény befolyásolja...

Megnéztem a bőszegegnyök nagyszerű kabát-
ját, azután megkérdeztem:

— Az ön prēmshundája is?
Erre nem felelt. Fagyosan begombolkozva a
a hátfendéken át hirtelen eltávozott. (cs.)

— Jégtörőszok a pilotahid és téli
kikötő közt cím alatt tegnap számunkban egy
cikket közlünk, melyben léves információ
alapján a többek között azt is írtuk, hogy
„a jégtörőszok semmiféle eredménnyel nem
járt”. Cikkünk ezen részére vonatkozólag most
illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk,
hogy ellentétben cikkünk fenn idézett megál-
lításával a robbantások következtében tegnap
reggel sikerült a jéget elindítani, úgy hogy most
a pilotahidtól egészen a téli kikötőig a Duna
középső mintegy 150 méter szélességben sza-
badad lett léve, ami annak bizonyította, hogy
a robbantások — legalább is ezideig — nem
remélt kedvező eredménnyel jártak.

— Letartóztatták a párisi Kínai Bank
elnökét. Párisból jelentik: Egy párisi mérnök
hűlen kezelés és csalás miatt feljelentést tett
a Kínai Bank elnöke ellen. A feljelentés alap-
ján a párisi rendőrség letartóztatta a bankel-
nököt.

— Eljegyzés. Elza Hochner (Beograd)
és Brüll F. Gyula (Novi Sad) jegyesek. (Min-
den külön értesítés helyett.)

— A vörös kalap. Rómából jelentik:
Ósi szokás, hogy a pápaválasztás után a kar-
dinálisok egy főpapot mutatnak be az új pá-
pának, a kinek számára a vörös kalapot ké-
rik. A pápa rendszerint a biborosok választot-
jának fejére teszi a vörös kalapot, a mi annyit
jelent, hogy néhány hét múlva valóban ki is
nevezi biborossá. XI. Piusnak pápává való vá-
lasztása után szintén elébe járultak a biboro-
sok és bemutaták neki Sincero püspököt, a kinek
számára a kardinális kalapot kérik. Ez
a püspök erősen ellenzi a Vatikánban az olasz
állammal való kibékülését, a mi más szóval
annyit jelent, hogy szemben áll a pápa békü-
lékeny politikájával. A mikor XI. Pius pápa
megpillantotta Sincero püspököt, csudálkozva
nézett rá, majd néhány pillanatnyi habozás
után, a helyett hogy a vörös kalapot a püspök

fejére illesztette volna, megjöttolt mozdulattal
csendesesen összehajtotta és a zsebébe dugta.
A biborosok megértették a pápa gesztusát és
mélyen meghajoltak előtte. Öszentsége ezzel
is nyilvánvalóvá tette, hogy nem engedi mag-
gát a békülékenység politikájától eltéríteni.
Legelőször akkor tett erről tanúságot, a mikor
pápává választása után a Szent Péter-templom
külső erkélyén jelent meg, hogy az összes-
reglett néptömegek hódolatát fogadja. Békülé-
kenységi politikáját másodízben azzal doku-
mentálta, hogy Gasparri biboros ismét pápai
államtitkárrá nevezte ki. A zsebredugott vörös
kalap volt a harmadik bizonyíték, hogy XI.
Pius nem hajlandó engedményeket tenni az
„engesztelhetetleneknek”.

— Széttépte a gép. Bácsföldvári tudó-
sítónk jelenti: Borzalmas szerencsétlenség törté-
nt kedden este 6 órakor a Bácsföldváron
lévő Kutri Koncz féle malomban. Kutri Ferenc
molnármeister az egyik gép lengető-sziján
akart valamit igazítani, eközben tulságosan
közel kerülvén a géphez, annak kereké elkap-
va a molnármeister ruháját, magával ragadta a
szerencsétlen embert. A hatalmas gép néhány
perc alatt a szősoros értelmében lezúrt szak-
gatta szét áldozatát, úgy, hogy csontjait 10—20
centiméteres darabokban s vagy husz darab
huszafatban szedte össze Koncz Pál, a széren-
csétlenül járt molnármeister ülettársa. A bor-
zalmas halált halt molnármeister tegnap délu-
tán temették a község osztatlan részvéte
mellett.

— Meggondolta az öngyilkosságot.
Budapestről jelentik: Venczel János inas csü-
törtökön éjjel öngyilkossági szándékából az
Erzsébet-hídról a Dunába ugrott, azonban a
jég hideg vízben felébredt benne az életöszön,
és felkapaszkodott egy úszó jégtáblára és se-
gítségért kiáltott. A rendőrszem tüzoltókér-
t telefonált, akik a zajló jégtáblák közt be-
veztek a Dunába és kimentették a félig ösz-
szefagyott öngyilkos jelöltet.

— Vojnic Józsefet és Eötvös Ká-
rolyt szabadlábra helyezték. Budapestről
jelentik: Vojnic Józsefet és Eötvös Károlyt a
vizsgálóbíró szabadlábra helyezte, mert a bé-
csi merénylet ügyében nem találta igazolnak
a gyanu fenforgását.

Egyébként a bombamerénylet ügyében
megállapították, hogy a bombán levő robbanó
anyag Diósgyörgyött készült. Tegnap a bécsi
rendőrség táviratban értesítette a budapesti
rendőrséget, hogy Bécsben a nyomozás újabb
fordulatot vett és kérte erre vonatkozólag
Szemző Gyula újabb kihallgatását. Szemzőt a
rendőrség már mára be is idézte, kihallgatása
előtt újságíróknak kijelentette, hogy harmad-
félmillió csztrák koronát ad annak, aki a me-
rénylőket kikutatja és a rendőrség kezére
juttatja.

— A „Függöny” 4 ik száma vasárnap
reggel jelenik meg. Apró tréfák, versek tarkít-
ják a képeslapot, mely ezenkívül számos szin-
ház, mozi és sport hírekről számol be. Kapható
mindenütt. 1—2

— Landrut kivégzik. Párisból jelentik:
Holnap végzik ki a vicennesi vesztőhelyen
Landrut. Fial előtt, kik őt meglátogatták, ismél-
telen ártatlanságát hangoztatta.

— Az Ujvidéki Hitelszövetkezet folyó
hó 26-án vasárnap délelőtt 10 órakor tartja
meg rendes évi közgyűlést saját helyiségében
(Epres-utca 16. sz.) kérjük a tagok és betétesek
nagy számu megjelenését, mert a közgyűlés tárgy-
sorozatának legfőbb pontja a központtal való
elszámolás lesz. Az igazgatóság.

— A strandvasut r. t. megalakulása.
Csütörtökön tartotta az ujvidéki Szabrac-
sajno (Strandvasut) r. t. alakuló közgyűlést.
A részvénytársaság alapitokéje 1,200,000 korona.
Célja a strandhoz vezető forgalmat minél gyor-
sabbá és kényelmesebbé tenni. E célból egy
benzinmozdonyt is vásárolt a részvénytársaság,
amely tízpercenként három kocsival fog közle-
kedni a strand és város között. Az igazgató-
ságra a következőket választották be: dr. Mi-
lorád Popov közjegyző, Laza Miroszavjevics
nagykereskedő, Rainer Simon szeszgyáros, dr.
Kaisovitz Rudolf orvos, Frigyesi Béla sörke-
reskedő, Weisz Frigyes gabonakereskedő,
Stösszel Rezső mérnök és Filipovics Antal, a
felügyelő bizottságba: dr. Nenadovics Jovan,
Gauje Grcsics, Kohn Gyula József, Grossmann
Arnold.

— Draskovics miniszter merénylőjét
kivégzik. Beogradi munkatársunk telefonálja:
A minisztertanács ma foglalkozott a halálraítélt
Alia Allagics kegyelmi kérvényével és azt elu-
tasította. Ennélfogva Allagicsot a napokban
Horvátországban felakasztják.

— Vasutigazgatók elbocsajtása. Beo-
gradból telefonálják. Jól értesült körökből je-
lentik, hogy a közoktatásügyi miniszter nyug-
díjazni fogja Szabó Jelic államtitkárt. A Tri-
buna mai száma jelenti, hogy Szabó Jelicet
követni fogják Gertner szarajevói, Fráncs zag-
rebi és Gyóics szabadkai vasutigazgatók.

— A vajdasági kolonizáció kudarc.
Beogradi munkatársunk telefonálja: Az agrár-
reform miniszterlomban értekezletet fognak tar-
tani az összes vajdasági agrárkérdelések
vezetőinek részvételével, ahol foglalkozni fog-
nak azokkal a károkkal, amelyeket a kolonizá-
ciós politika okozott. A Vajdaság mezőgárda-
sága nagyon hanyatlott. Ezen akar segíteni a
konferencia, ha ugyan még nem késő. A vaj-
daságot olyanoknak adták oda, akik semmit sem
értettek a megműveléséhez, de ezenkívül nem
is dolgoztak semmit.

— A helybeli Ref. Ifjuság a Ref. Egyh.
Dalárda közreműködésével ma este 8 órai kez-
dettel a Lövöldében műsoros táncestélyt ren-
dez, melyre valamennyi alapító, pártoló s mű-
ködő tagjait s azoknak hozzátartozóit valamint
a nagyérdemű közönséget ezuton tisztelettel
meghívja. Műsor: 1. Népdal egyveleg (Vegyes-
kar). 2. Kofa: Gábor Andor tréfája. 3. Lajcsi
bácsi: tréfás jelenet Békelyfő. 4. Róza néni,
magánjelenet. 5. Grand Kaféban (férfikar). 6.
Menedékhely: Irta Zázna István. 7. Esü csil-
lag (férfikar). Külön meghívók nem bocsátat-
nak ki. Belépődíj 6 dinár.

— Mulatott-e már jól? Még nem!
Miért jól mulatni csak február 28-án lehet
majd a Sloboda nagytermében megtartandó
nagy álarcos bálon. Délután 3—6 jelmezes-
gyermekbál. 2375 1—3.

— A Nemzeti Színház műsora. Több
opera tag megbetegedése folytán, a műsort
meg kellett változtatni az igazgatóságnak. Szom-
baton: Dubscha Karola betegsége miatt a Ba-
jazzok helyett a Zrínyit adják B. bérletben.
Lukina Jelva helyett Dubszka Bozsena fog éne-
kelni. Vasárnap délután: Három a kislány,
este Fortély. Hétfő: Az eladott menyasszony
Dubszka Bozsénával a főszerepben.

— A beltéri kath. kör f. hó 26. vasár-
nap esti táncestélyének műsora:

1. Nyitány, előadja a kör műkedvelő zene-kara.
2. Zerkowitz. Azóta úgy imádom az ibolyát,
énekl. Knézy Paula urleány, zongorán kíséri
Städler Józsa urleány.
3. Magántánc, előadja Vitallán Blanka urleány,
zongorán kíséri Schneider Janka urhölgy.
4. A kofa, előadja Städler Józsa, Szabó Ilus
urleányok és Bauer Ferenc ur.
5. Kuplé a dupla torokról, előadja Payer József
ur, zongorán kíséri Schneider Janka urhölgy.
6. Judás, Várady Antaltól, szavallja Gaál László
ur, zongorán kíséri Schmeitsohn Tuil urleány.
7. Hegedű solo, előadja Stengl Károly ur, zo-
ngorán kíséri Schneider Janka urhölgy.
8. Csendesen, csendesen, Czeglédy Gyulától,
énekl. Beck János ur, zongorán kíséri Sim-
yitsch Tuil urleány.
9. Valami hibája van, vigjáték, előadja Wis-
singer Ilus, Kontner Valt urleányok, Stengl
Károly és Pekló József urak.

Előadás után a NAK. zenekarának közre-
működésével tánc. Belépődíj személyenként 6
dinár. Kezdeté este pont fél 9 órakor.

— Hajóforgalom a Száván. Beograd-
ból jelentik, hogy a Száván hétfőn ismét meg-
indul a hajóforgalom.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvény-Társaság :- Novi-Sad.

Alapitoke . . . 6 millió korona . . . 3 3
Tartalékok . . . 45 . . . . .
Betétállomány . 50 . . . . .

Takarékbetéteket elfogad 6¹/₂-os kam-
tozással azonnali visszafizetés kötelezettsége
mellett. Ha a betevő tőkét 3 vagy 6 hónapra
lekötö, úgy magasabb kamattételt biztosítunk.

SPORT

Rovatvezető: Nemes Károly

* A NAK jelmezes estje, melyet csütörtökön rendezett a Szlobodában várakozáson felül sikerült! A jelmezesek rekord száma egy gyönyörű szingardag borneval estet varázsolt a nagy számban megjelent nézők elé. Városunk legrégebbi sportegyletük e téren is kiemeltette nagy számú híveit: és ezen sikerül mulatsággal, a bál szeszont ugyanolyan sikerrel fejezték be, mint az őszi főtobalszont. Külön meg kell dicséernünk Nagyfejű Endrét, ki a rendezés és előkészítés munkájának oroszlan részét végezte.

* Kedden e h 28 án tartja a NAK má-ról elhalasztott választmányi ülését. Ez uton is felkéri a főtitkár a választmányi tagokat, hogy este 8 órakor a „Maros” vendéglőben okvetlen megjelenjenek.

* Megirtuk a minap, hogy a subotical alszövetségben dul a „megéítés.” Az elnök és két igazgatósági tag rögtön közgyűlésen tör-tént megválasztásuk után lemondtak mivel nem voltak megelégedve a titkár, míg végre szer-dán egy tiszt ülést hívtak egybe, melyen a megüresedett tisztségek betöltését tüzték ki na-plrendre. Négy óras vita után végre megvá-lasztottak három személyt. — kkkuk azonban egy félóra mulva 1 szótöbbséggel bizalmatlan-ságot szavazott az ülés! — Ugy lázzik a su-botical alszövetség is a legjobb uton van, hogy a novisadi „alszövetség” sorsára jusson. Nem lesz addig sem békesség, sem sport a vajda-ság egyes városaiban, míg meg nem valódul a „Vojvodina labdarugó alszövetség.”

* Bajusz és Amsel két kiváló kapus lebettség egyszerre lépett az FTC-be. Ha te-kintetbe vesszük, hogy rajtuk kívül még Csajka és Pollizer (volt Vojvodina) szintén igazolt játékosai az FTC-nek igazán meg lehet az egye-sület elégedve a mai kapus anyagával. Eddig — már évek óta — mindig ezen a poziton volt az exbajtok csapatnak a gyengéje.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáth Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

RESZVÉNYTÁRSASÁG keres két magyarul, né-metül és szerbül tudó hivatalnok leányt. Ajánla-tok fizetési igények meg-jelölésével a Kiadóba. 1-3

EGY HIRLAPÁRUSÍTÓ LEÁNY felvétetik a vas-uti hírlapárusnál.
2417-1-1

SZŐLŐVESSZŐ ELADÓ!

Szőlőszetemben kaphatók amerikai sima és gyö-keres vadvezzők, szőlőoltványok, Noa, Száz-szoros, Delaware és Otello fajok és facsemeték.

RESCH MIKLÓS UTÓDA Novisad,
Zrínyi Péter-utca 21. 2365-3-10

Préselt HEGYISZÉNA

kapható nagyban és kicsinyben

VINKO MAJDIĆ I DRUGOVI cég raktárában Novisad. — Raktár Te-merini-u. 21. Iroda Želveznička-ul. 25. - Telefon 355. - Hotel Bristol.

A legjobb automobilgummi a 2412-2-3

CONTINENTAL

Mindenféle méretekben kapható Gradjanska Banka fiókjánál Novisad, Kralja Aleksandra-ul. 37.

VADDISZNÓ-JEGYÜ ULMI-EKÉK

ekekés, kormánydeszka hozzá és egyéb ekék és ekealkatrészek, Winter-szekértengelyek, sínvas, vas kocsi vasalásnak és gépműhelyek részére, szeglet-vas, ablakkeretszegélyvas stb., méret-vaslemez 1/2-5m m-ig, tető-, zár-, cső-, horgany-, horganyo-zott- és fehérbádog-lemezek, sodrony- és sodrony-szegek, szerszám, véső és innerbergiacél, épület és butorvasalások, szerszám és gyaluáru, kapitel, asztallabak butor-diszfafaragványok, valamint kü-lönböző vasárak állandóan nagy választékban raktáron a legutányosabb áron kapható:

KUSZLI GYULA

vaskereskedésében Novisad-(Ujvidék). Temerini-utca 8. a Hétszillag-vendéglővel szemben. 3-13

NARANCS

Jánoskenyér, füge, szilva, szilvaiz, dió, stb. gyarmat-árak olcsón beszerezhetők

Neupauer és Simon

2416-1-2 cégnél Novisad, Fufoska-u. 58.

Riadom Titelen lévő 6 szobás

báramat, szükséges mellékhelyiségekkel, hegyi pincével, valamint egy különálló kerttel és 12 és fél hold a községhez közeli: kvő szőlőföldemel. Az ár kedvező és mérsékelt. Tudakozódhatni alulirtott-nál és dr. Popov Milorad kir. közjegy-zőnél Novisad (Dunavaka 24)

őzv. Baderlicza Györgyné

Tílei (Anker-szálloda) 2400-2-3

Buziási természetes szénsav

10 kilónként 340.— korona
árban kapható

Bauer Gyula sörnagykereshedő-

nél Novisad. Saját üres tar-tályok töltésre elfogadtatnak. 15-17 2230

Keresek egy alkalmas nagyobb műhelyt MÚASZTALOS részére

a belváros közelében. Megkere-sések „Fuchs“ International Zeitungs und Anknündigungs Bureau-hoz. 2418-1-2

Keresünk azonnali belépésre egy

malom-asztalost,

aki a butor-munkát is érti. Ajánlatok Indinir Branko Gyurić Komp. Strugara Obrenovac Sribija.

Schweighofer hangverseny ZONGORA,

Smyrna szőnyeg, ebédő lámpa eladó Kralj Péter-u. 29. I. emelet. 2419-1

STEIGER BÉLA

okl. mérnök, magánmérnöki irodája Novisad, Zrínyi Péter-utca 25. 2367-3-3

Elvállal mindenféle felmérési munkát, az összes mérnöki munkák tervezését, házak tervezését és megépítését stb.

APOLLO MOZGÓ

FEBRUÁR 25

Az ezerarcu ember.

Hajsza a föld körül, 6 részben.

III. rész:

Sárga bestiák.

Főszerepben: Harry Liedtke.

Megérkeztek a tavaszi és nyári angol és francia szövetek

Hölzl, Schirschinger és Társai angol uri szabók 2398-3-10

NOVISAD, Milletičeva-ul. 8. (Kenyér-u.)

Szállít legmodernebb ruhákat szolid árák mellett

A Novi-Vrbasi Cukorgyár

keres azonnali belépésre:

- 1 vizgázott, önálló patkolókovácsot,
  - 1 önálló, ügyes bognárt, aki a kocsi-készítésben teljesen járatos,
  - 1 vizgázott, önálló mechanikust benzinmotorokhoz,
  - 2 vizgázott, ügyes géplakatost.
- Lakás, fűtés, világítás ingyenes. Fizetés megegyezés szerint. Csak komoly, teljesen szakavatott, több évi gyakorlattal rendelkező erők pályázzanak. Bizonyítvány másolatokkal ellátott ajánlatok a

Novi-Vrbasi Cukorgyár igazgatóságához intézendők.

Tóth Gyula

épület- és műlakatos Temerini-u. 8. szám, felvesz egy vagy esetleg két tanoncot. 2410-2-2

Szállítási- és fuvarozási vállalat

KRUMESZ P.

Ujvidék Futaki utca 82. szám alatt. Elvállal hely-beli és vidéki árufuvaro-zást és áruheraktározást.

Telefon: 270.